

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/132/2019
Identifikačné číslo spisu: 5417203388
Dátum vydania rozhodnutia: 23.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:5417203388.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: C.. Y. Š., bývajúci X., E. XXX, právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. ŠKERDA, s.r.o. so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 1727/49, proti žalovaným: 1/ North Slovakia Camion s.r.o., IČO: 31 613 179, so sídlom Dolný Kubín, Nábrežie Oravy 534/6, právne zastúpený: JUDr. Miroslav Bachynec, advokát so sídlom Podbiel 177, 2/ C.. P. D., bývajúci Y. M., M. XXX/XX, právne zastúpený: Mgr. Milan Migo, advokát so sídlom Dolný Kubín, Alej slobody 2203, o zaplatenie 168.717,81 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 6 C 56/2017, o dovolaní žalovaného v 1/ rade proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. októbra 2018 sp. zn. 9 Co 239/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi a žalovanému v 2/ rade p r i z n á v a voči žalovanému v 1/ rade nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dolný Kubín (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 6 C 56/2017 z 15. mája 2018 uložil žalovaným v 1/ a 2/ rade zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi sumu 114.600 eur s 9 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 64.600 eur od 07. novembra 2014 do 25. marca 2015, zo sumy 36.600 eur od 26. marca 2015 do 19. mája 2015, zo sumy 14.600 eur od 20. mája 2015 do zaplatenia, zo sumy 50.000 eur od 07. novembra 2014 do zaplatenia a zo sumy 50.000 eur od 07. novembra 2014 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo vzťahu k uvedenému nároku priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania, ktoré sú mu povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne žalovaní v 1/ a 2/ rade v rozsahu 100 %. Žalovanému v 1/ rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 54.117,81 eur s 8,25 % úrokom z omeškania ročne od 07. novembra 2014 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania vo vzťahu k uvedenému nároku, na náhradu ktorých zaviazal žalovaného v 1/ rade v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplynulo, že súd prvej inštancie mal v danom prípade za preukázané, že žalovaný v 2/ rade vstúpil do zmluvného vzťahu s veriteľom (žalobcom) ako konateľ žalovaného v 1/ rade, t. j. ak vystupoval ako štatutárny orgán (a nie ako fyzická osoba), zmluvný vzťah vznikol medzi žalobcom a spoločnosťou, za ktorú žalovaný v 2/ rade konal, t. j. medzi žalobcom a žalovaným v 1/ rade. Konanie žalovaného v 2/ rade, ktorým dohodol a prevzal pôžičky ako konanie osoby vykonávajúcej pôsobnosť štatutárneho orgánu žalovaného v 1/ rade zaväzuje žalovaného v 1/ rade, keď neprekračuje pôsobnosť štatutárneho orgánu vymedzenú zákonom a nebolo tvrdené, že by prekračovala pôsobnosť, ktorá mu bola v medziach zákona zverená (napr. spoločenskou zmluvou).

3. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného v 1/ rade, že malo ísť o fingované zmluvy o pôžičkách v tom zmysle, že išlo fakticky o pôžičky žalovaného v 2/ rade, súd prvej inštancie uviedol, že ak by tomu tak malo byť, tak sa javí ako nelogické, aby žalovaný v 2/ rade súčasne so zmluvami o pôžičke zo dňa 28. decembra 2010, 26. januára 2011 a 11. apríla 2011 podpísal aj dohodu o pristúpení záväzku, na základe ktorej sa stal s poukazom na ustanovenie § 533 ods. 1 prvá veta zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“) dlžníkom žalobcu popri žalovanom v 1/ rade a zaviazaným s ním spoločne a nerozdielne. Takisto by podľa súdu prvej inštancie nedávalo zmysel konanie žalovaného v 2/ rade po poskytnutí pôžičiek spočívajúce v tom, že peniaze z pôžičiek vkladal na účet, či do pokladne žalovaného v 1/ rade.

4. Z listín založených v súdnom spise mal súd prvej inštancie preukázané, že k poskytnutiu pôžičiek skutočne došlo (a tieto sa aj dostali do majetku žalovaného v 1/ rade), pričom skutočnosť, či boli účtované správne a v správnej výške podľa názoru súdu prvej inštancie nemala vplyv na to, že záväzok vrátiť pôžičky vznikol žalovanému v 1/ rade už tým, že zmluvy boli uzavreté jeho štatutárnym orgánom (konateľom), ktorý aj pôžičky prevzal do svojich rúk v hotovosti. Súd prvej inštancie dodal, že k prevzatíu pôžičky v hotovosti došlo v čase, keď ešte nebol v účinnosti zákon č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti (tento nadobudol účinnosť až 01. januára 2013). Zároveň ustálil, že záväzok vrátiť pôžičky vznikol popri žalovanom v 1/ rade aj žalovanému v 2/ rade vo vzťahu k prvým trom pôžičkám z dôvodu jeho pristúpenia k dlhu.

5. Z dôvodu, že podľa názoru okresného súdu následné nakladanie a účtovanie poskytnutých pôžičiek nemohlo mať vplyv na vznik, resp. zánik záväzku vrátiť pôžičku, nevykonal znalecké dokazovanie znalcom z odboru účtovníctva za účelom preukázania, či a aké finančné prostriedky boli žalovaným v 2/ rade vložené do spoločnosti žalovaného v 1/ rade.

6. Podľa súdu prvej inštancie žalovaný v 2/ rade poskytol logické vysvetlenie prečo o sumách požičaných od žalobcu nebolo účtované ako o pôžičkách, a to, že žalovaný v 1/ rade bol v danom období v zlej finančnej situácii, pre ktorú bolo voči nemu vedených viacero exekúcií a tak tieto vkladal a aj vyberal žalovaný v 2/ rade za účelom úhrady splatných záväzkov a momentálnych potrieb spoločnosti tak, aby tieto neboli súdnymi exekútormi zablokované.

7. Súd prvej inštancie nezohľadnil v prejednávanej veci tvrdenie žalovaného v 1/ rade o tom, že nepriaznivý stav spoločnosti spôsobil žalovaný v 2/ rade tým, že bez súhlasu ostatných spoločníkov dohodol tzv. zabezpečovací derivát swap, ktorý znamenal pre spoločnosť stratu 35.160 eur mesačne, pretože rovnako ako v prípade vedenia účtovníctva, ide o vnútornú záležitosť žalovaného v 1/ rade, resp. o vzťah medzi ním a žalovaným v 2/ rade, ktorý podľa názoru konajúceho okresného súdu na existenciu pohľadávky žalobcu nemôže mať vplyv.

8. Okresný súd sa v ďalšom nestotožnil s argumentáciou žalovaného v 1/ rade, ktorý poukazoval na porušenie zásady poctivého obchodného styku a v tejto súvislosti na porušenie dobrých mravov, ktoré malo mať za následok neplatnosť zmlúv o pôžičkách, pretože prípadné porušenie týchto princípov žalovaný v 1/ rade vzťahoval na správanie žalovaného v 2/ rade vo vzťahu k žalovanému v 1/ rade, pričom vnútorný vzťah medzi podnikateľom a jeho štatutárnym orgánom nemá z pohľadu súdu prvej inštancie vplyv na vzťah medzi podnikateľom a treťou osobou.

9. Na základe uvedených skutočností, súd prvej inštancie nedospel k záveru o existencii dôvodu neplatnosti zmlúv o pôžičkách.

10. Vo vzťahu k neplatnosti dohôd o uznaní dlhu, okresný súd dospel k záveru, že ide o platné právne úkony. Súd prvej inštancie vyslovil nesúhlas s námietkou žalovaného v 1/ rade, že v uznaniach nie je správne uvedený dôvod dlhu, pretože v danom prípade mal okresný súd za preukázané, že vznikol zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným v 1/ rade. Vo vzťahu k námietke o nesprávnej výške dlhu súd prvej inštancie poznamenal, že je pravdou, že z uznání nevyplýva, že v čase, kedy boli uznania vyhotovené, resp. v čase, ktorý je uvedený na nich ako dátum už žalovaný v 1/ rade a žalovaný v 2/ rade nedlžili žalobcovi dohodnutý 9 % ročný úrok, ktorý bol zaplatený vždy pri poskytnutí tej ktorej pôžičky a tak tiež nie je pravdivá konštatácia, že nebol splatený dlh z pôžičiek ani sčasti. Uvedenie nesprávnej výšky príslušenstva dlhu však podľa okresného súdu nespôsobilo neurčitost' výšky uznávaného dlhu - v danom prípade boli v uznání istiny pôžičiek vyjadrené konkrétnou sumou a takisto bolo konkrétnym spôsobom uvedené aj ich príslušenstvo. To, že v uznání bol uvedený aj 9 % ročný úrok z pôžičky, ktorý už bol v čase uznania zaplatený, t. j. bol uznaný aj sčasti zaniknutý dlh podľa názoru okresného súdu nespôsobilo neurčitost' výšku dlhu, ale len vyvrátilo právnu domnienku, že uvedený dlh v časti týchto úrokov v čase uznania trval. Okresný súd uznania dlhov vyhodnotil ako platné, čo malo za následok, že práva takto uznané sa premlčujú za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo. S poukazom na uvedené vyhodnotil okresný súd námietku premlčania za nedôvodnú a konštatoval, že veriteľ (žalobca) nemusí preukazovať vznik dlhu ani jeho výšku v čase uznania. Súd prvej inštancie dal v ďalšom do pozornosti, že žalovaným v 1/ a 2/ rade, na ktorých bolo podľa § 558 Občianskeho zákonníka dôkazné bremeno sa nepodarilo vyvrátiť, že by dlhy z pôžičiek nevznikli a že by výška uznaných istín pôžičiek bola iná, než je žalovaná.

11. Záverom súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade k vzniku zmlúv o pôžičkách došlo, pretože bolo preukázané zhodným tvrdením žalobcu a žalovaného v 2/ rade, že peniaze z pôžičiek v hotovosti prebral žalovaný v 2/ rade, ktorý bol v rozhodujúcom čase konateľom žalovaného v 1/ rade a pri prevzatí peňazí konal za žalovaného v 1/ rade ako dlžníka z predmetných zmlúv. Žalovanému v 1/ rade tak vznikol záväzok pôžičky vrátiť. Povinnosť vrátiť poskytnuté pôžičky, a to spoločne a nerozdielne, vznikla s poukazom na ustanovenie § 533 Občianskeho zákonníka popri žalovanom v 1/ rade aj žalovanému v 2/ rade, a to vo vzťahu k nárokom zo zmluvy o pôžičke zo dňa 28. decembra 2010, zo dňa 26. januára 2011 a zo dňa 11. apríla 2011, pretože vo vzťahu k týmto pôžičkám žalovaný v 2/ rade so žalobcom uzavrel dohodu o pristúpení k záväzku.

12. Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 9 Co 239/2018 z 25. októbra 2018 podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie a žalobcovi a žalovanému v 2/ rade voči žalovanému v 1/ rade priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

13. Odvolací súd uviedol, že pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s podrobnými dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani zo strany žalovaného v 1/ rade neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd mal za zrejmé, z ktorých konkrétnych skutočností súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal, i to, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, a to, či už išlo o existenciu pôžičiek alebo náležitostí uznania dlhu v súvislosti s ustanovením § 558 Občianskeho zákonníka. V ďalšom poukázal na podrobné a logické vysvetlenie v bodoch 38 až 48 dôvodov, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil, a preto ich nepovažoval za potrebné opakovať. Keďže v priebehu odvolacieho konania podľa krajského súdu neboli predložené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie, neprislúchalo odvolaciemu súdu vyhodnotiť vykonané dokazovanie iným spôsobom, než ho vyhodnotil okresný súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

14. Žalovaný v 1/ rade podal proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 37/2013 z 23. januára 2013, ktoré je aplikovateľné, keďže v účtovníctve dovolateľa sa nenachádzajú dôkazy o tom, že žalobca žalovanému v 1/ rade reálne odovzdal finančné prostriedky podľa jednotlivých zmlúv o pôžičkách. Uviedol, že v sporovom konaní pred súdom je dôkazné bremeno na žalobcovi s tým, že v zmluvách o pôžičkách nie je uvedené, že ich dlžník preberá v hotovosti. Na to, aby boli zmluvy o pôžičkách reálne naplnené, bolo podľa dovolateľa potrebné reálne odovzdanie peňazí žalovanému v 1/ rade, nebolo postačujúce, ak finančné prostriedky odovzdal do rúk konateľa - žalovanému v 2/ rade.

15. Dal do pozornosti, že od začiatku popieral pôžičky od žalobcu z dôvodu, že nedisponoval zmluvami o pôžičkách (ktoré neboli vedené v účtovníctve spoločnosti a pôžičky sa reálne neobjavili na účtoch spoločnosti) a z dôvodu, že žalovaný v 2/rade, ktorý mal prevziať pôžičky prehlásil, že ide o jeho pôžičky. V ďalšom poznamenal, že zmluvy o pôžičke nemožno považovať za dôkaz o reálnom odovzdaní predmetu pôžičky. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd postupoval pri prerokovávaní odvolania nesprávne, keď nevykonal dokazovanie na zisťovanie, či žalovaný v 1/ rade skutočne reálne prevzal finančné čiastky, ktoré mali byť predmetom zmlúv o pôžičkách a či žalobca disponoval finančnými prostriedkami ku dňu poskytnutia jednotlivých pôžičiek. Napokon mal za to, že žalobca existenciu finančných prostriedkov nepreukázal, pričom odvolací súd aj napriek tomu, že dovolateľ namietal nesprávny postup súdu prvej inštancie, sa dôkazmi o ich existencii nezaoberal. Existencia finančných prostriedkov, ktoré mali byť poskytnuté ako pôžička, nebola podľa dovolateľa zo strany žalobcu preukázaná, z čoho vyvodil jednoznačný záver, že dôkazné bremeno neuniesol.

16. Poukázal na súdnu prax, v zmysle ktorej, na to, aby bola naplnená podmienka vzniku zmlúv o pôžičkách, bol žalobca povinný preukázať, že finančné prostriedky z pôžičiek reálne vložil do spoločnosti (bol povinný predmet pôžičiek reálne odovzdať do pokladne alebo na účet spoločnosti). Ak súd prvej inštancie vyhovel žalobe a súd druhej inštancie odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil bez toho, aby vyhodnotil potrebu vykonania navrhovaných dôkazov (aj výsluchom C.. W. V.), tak podľa žalovaného v 1/ rade nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľovi ako procesnej strane, aby uskutočňovala prislúchajúce procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

17. Odvolací súd podľa dovolateľa pochybil tak ako aj súd prvej inštancie, keď sa nevysporiadal s otázkou, koho z účastníkov konania zaťažuje dôkazné bremeno preukázať reálne poskytnutie predmetu pôžičky žalovanému v prvom rade, keď ich poskytnutie dovolateľ od samotného začiatku popieral. Konštatoval, že v dôsledku skutočnosti, že žalobca predložil súdu písomné zmluvy o pôžičkách v ktorých nie je uvedené, že dlžník dňom podpísania týchto zmlúv potvrdzuje prevzatie pôžičiek v hotovosti, tak dôkazné bremeno o tom, že to tak nebolo, nezaťažovalo žalovaného v 1/ rade ale žalobcu.

18. V ďalšom dovolateľ namietal, že odvolací súd sa s jeho námietkami v odôvodnení dovolaním napadnutého rozsudku vôbec nevysporiadal s tým, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je podľa dovolateľa možné po právnej stránke preskúmať, lebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nemá podľa dovolateľa náležitosti v zmysle 393 CSP.

19. V súdnom konaní neboli podľa dovolateľa zistené žiadne relevantné prekážky v tom zmysle, aby požičané finančné prostriedky neboli účtované na správnom účte 269 krátkodobé finančné výpomoci od iných osôb a nie na účte 365 - spoločnosti voči spoločníkom a združeniu.

20. S poukazom na vadu podľa 420 písm. f/ CSP dovolateľ namietal, že k vade - odvolací súd nesprávnym postupom znemožnil strane, aby uskutočnila svoje procesné práva - došlo v dôsledku nesprávneho právneho záveru súdov oboch inštancií v otázke reálneho vloženia finančných prostriedkov, ktoré mali byť predmetom zmlúv o pôžičkách do pokladne alebo na účet spoločnosti, keď súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam aj z

dôvodu, že neboli vykonané navrhované dôkazy.

21. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP žalovaný v 1/ rade uviedol, že odvolací súd sa právnym názorom uvedeným vyššie odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 116/2009) podľa ktorej musia byť splnené všetky predpoklady uznania dlhu v zmysle § 558 OZ v súvislosti s uplatnenou námietkou premlčania nárokov žalobcu. Dohody o uznaní dlhov sú podľa názoru žalovaného v 1/ rade pre neurčitosť a nesprávnosť údajov týkajúcich sa dôvodu a výšky nesplatených pohľadávok v rozpore s § 37 ods. 1 OZ a § 39 ods. 1 OZ, teda sú neplatné. Z dôvodu, že v čase uznania dlhov nebol uvedený dôvod ich vzniku /kauza/, lebo finančné prostriedky zo zmlúv o pôžičkách žalovaný v 2/ rade považoval za vlastné a tak ich aj účtoval a bola nesprávne uvedená výška jednotlivých pohľadávok.

22. Odvolací súd sa podľa dovolateľa odklonil od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu aj v tom, ako je potrebné posudzovať naplnenie podmienky vzniku zmlúv o pôžičkách, keď žalobca bol povinný preukázať, že finančné prostriedky z pôžičiek reálne odovzdal do pokladne alebo na účet spoločnosti, tak ako o tom už bolo rozhodované viacerými rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (4 Cdo 253/2007, 5 Cdo 216/2007, 5 Cdo 199/2008 a iné).

23. Zo všetkých uvedených dôvodov žalovaný v 1/ rade navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie a priznal žalovanému v 1/ rade v rozsahu 100 %.

24. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie žalovaného v 1/ rade sa považuje za neprípustné, resp. nedôvodné. Vyslovil, že nie je možné prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP odôvodňovať tým, že žalobca v spore údajne nepreukázal odovzdanie finančných prostriedkov z pôžičiek žalovanému v 1/ rade, keďže v danom prípade bolo vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázané poskytnutie finančných prostriedkov žalobcom žalovanému v 1/ rade.

25. Argumentáciu žalovaného v 1/ rade, ktorý namietal nevykonanie výsluchu svedkyne C.. W. V. a nevykonanie preverenia spôsobu nakladania a účtovania vkladov a výberov finančných prostriedkov, ktoré vykonával v účtovníctve žalovaného v 1/ rade žalovaný v 2/ rade, považoval žalobca za nedôvodnú. Mal za to, že súdy v sporovom konaní nemusia vykonať všetky sporovými stranami navrhnuté dôkazy. Navyše súd prvej inštancie sa podľa žalobcu v odôvodnení svojho rozsudku dôkladne vysporiadal s dôkazmi navrhovanými žalovaným v 1/ rade, pričom uviedol aj dôvody, pre ktoré žalobcom navrhované dôkazy nevykonali. V súvislosti s uvedeným žalobca zdôraznil, že pre rozhodnutie sporu nebolo podstatné, že C.. W. V. zaevidovala finančné prostriedky z poskytnutých pôžičiek žalobcu žalovanému v 1/ rade do účtovníctva spoločnosti (žalovaného v 1/ rade) ako osobný vklad žalovaného v 2/ rade.

26. V ďalšom sa žalobca nestotožnil s námietkou dovolateľa o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Uviedol, že neobstojí ani tvrdenie dovolateľa, že k vade podľa § 420 písm. f/ CSP došlo v dôsledku nesprávneho právneho záveru súdov oboch inštancií v otázke reálneho vloženia finančných prostriedkov, ktoré mali byť predmetom zmlúv o pôžičkách do pokladne alebo na účet spoločnosti, keď súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zdôraznil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach judikoval, že nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie vecí nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože nejde o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca vyslovil názor, že dovolanie žalovaného v 1/ rade nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

28. Žalobca zároveň konštatoval, že žalovaný v 1/ rade síce odvodzoval prípustnosť dovolania z

ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, ale v podanom dovolaní nevymedzil dovolací dôvod tak, ako to vyžaduje § 432 ods. 2 CSP, pretože právne otázky, pri riešení ktorých sa mal súd druhej inštancie odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, sú v dovolaní žalovaného v 1/ rade špecifikované neurčito a zmätočne. Poznamenal, že nie je možné konštatovať, že by sa súd druhej inštancie pri rozhodovaní v predmetnom spore odklonil od rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré sa v dovolaní odvoláva žalovaný v 1/ rade. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel žalobca k záveru, že dovolanie žalovaného v 1/ rade nie je prípustné ani podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

29. Napokon žalobca uviedol, že dovolanie žalovaného v 1/ rade nepovažuje za dôvodné. Poznamenal, že viaceré vyjadrenia žalovaného v 1/ rade uvedené v dovolaní nie sú pravdivé a sú zavádzajúce. Pre posúdenie oprávnenosti žalobcovho nároku nebolo podľa žalobcu rozhodujúce, či žalovaný v 1/ rade vo svojom účtovníctve zaevidoval, resp. akým spôsobom zaevidoval pôžičky poskytnuté žalobcom - je internou záležitosťou žalovaného v 1/ rade akým spôsobom vedie svoje účtovníctvo. Navyše spôsob vedenia účtovníctva žalovaného v 1/ rade a tento spôsob vedenia účtovníctva nemôže mať dopad na existenciu súkromnoprávneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1/ rade. Rovnako považoval za internú záležitosť medzi žalovaným v 1/ rade a žalovaným v 2/ rade, či, kedy a akým spôsobom žalovaný v 2/ rade vložil finančné prostriedky na účet (resp. do pokladne) žalovaného v 1/ rade. Tieto interné záležitosti nemajú podľa žalobcu nijaký vplyv na existenciu nároku žalobcu voči žalovaným a na právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými. S poukazom na uvedené žalobca navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného v 1/ rade odmietol alebo zamietol a aby mu priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

30. Žalovaný v 2/ rade vo vyjadrení k dovolaniu poznamenal, že súd zákonným spôsobom posúdil, či navrhované dôkazy bolo alebo nebolo potrebné vykonať a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Skutkový stav bol podľa žalovaného v 2/ rade zistený v rozsahu absolútne dostatočnom pre spravodlivé rozhodnutie súdu a pokiaľ žalovaný v 1/ rade tvrdil, že nevykonaním ním navrhovaného dôkazu dospel súd k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnemu právnemu záveru, tak práve takéto tvrdenia žalovaného v 1/ rade sú v rozpore s objektívne zisteným skutkovým stavom. V zmysle uvedeného mal žalovaný v 2/ rade za to, že dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP nie je prípustné.

31. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP uviedol, že z odôvodnenia dovolania nie je možné dostatočne a zrozumiteľne určiť, v čom konkrétnom vidí dovolaateľ právnu otázku riešenú odvolacím súdom tak, že sa mal tento odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Z tvrdení dovolaateľa podľa žalovaného v 2/ rade nie je možné ani dedukovať o akú konkrétnu právnu otázku sa má jednať.

32. Vychádzajúc z uvedeného navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného v 1/ rade odmietol, resp. zamietol a jemu priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

33. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

34. Dovolací súd najskôr skúmal existenciu prvého z dovolaateľom uplatnených dovolacích dôvodov, ktorým je tzv. vada zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Ak totiž dovolanie z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z vád uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. zmätočnosť rozhodnutia) neznamená len splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť. Z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý

proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

35. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

36. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

37. Z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) dovolateľ v dovolaní namietal, že odvolací súd postupoval nesprávne, keď nevykonával dokazovanie na zistenie, či žalovaný v 1/ rade skutočne reálne prevzal finančné čiastky a či žalobca disponoval finančnými prostriedkami ku dňu poskytnutia jednotlivých pôžičiek. Namietal vznik zmlúv o pôžičke, keď predmet pôžičiek bolo potrebné reálne odovzdať do pokladne alebo na účet žalovaného v 1/ rade. Výtýkal odvolaciemu súdu, že sa nevysporiadal s otázkou, koho z účastníkov konania zaťažuje dôkazné bremeno preukázať reálne poskytnutie predmetu pôžičky. Mal za to, že odvolací súd sa s jeho odvolacími námietkami vôbec nevysporiadal, rozhodnutie odvolacieho súdu podľa názoru dovolateľa neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie. K nesprávnemu postupu odvolacieho súdu podľa názoru dovolateľa došlo aj z dôvodu, že neboli vykonané navrhované dôkazy.

38. Dovolací súd v prvom rade uvádza, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým tvorí - ako už bolo spomenuté, jeden celok. (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Cdo 40/2018 zo dňa 18. júla 2018)

39. Podľa názoru dovolacieho súdu sa súd prvej inštancie vyčerpávajúco venoval všetkým kľúčovým aspektom prejednávaneho sporu. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, z akých dôvodov ustálil, že zmluva o pôžičke bola uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným v 1/ rade, za ktorého konal jeho štatutárny orgán - žalovaný v 2/ rade, teda nedospel k záveru o existencii dôvodov neplatnosti zmlúv o pôžičkách (odsek 30, 31, 44). Ozrejmil dôvody, pre ktoré sa priklonil k názoru o tom, že k poskytnutiu pôžičiek skutočne došlo, že tieto sa dostali do majetku žalovaného v 1/ rade a prečo nezáležalo na tom, či boli pôžičky účtované správne, resp. v správnej výške; rovnako súd prvej inštancie uviedol zdôvodnenie nevykonania znaleckého dokazovania (odsek 32, 33). Súd prvej inštancie taktiež vysvetlil, že vnútorný vzťah medzi žalovaným v 1/ rade (podnikateľom) a jeho štatutárnym orgánom (žalovaný v 2/ rade) nemá vplyv na vzťah medzi podnikateľom a treťou osobou (odsek 34, 35). Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie celkom jasne vyplýva záver o platnosti dohôd o uznaní dlhu ako aj úvahy okresného súdu, ktoré ho viedli k tomuto záveru. Súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodnú námietku premlčania s poukazom na platné uznanie dlhu a skutočnosť, že uznané právo sa premlčuje za desať rokov. Zdôraznil, že žalobca vzhľadom na platné uznanie dlhu nemusel preukazovať

vznik dlhu ani jeho výšku v čase uznania, naproti tomu žalovaní v 1/ a 2/ rade, na ktorých bolo dôkazné bremeno, sa nepodarilo vyvrátiť, že by dlhy z pôžičiek nevznikli (odsek 38 až 42).

40. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd konštatuje, že dovolateľ neopodstatnene namietal, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ CSP.

41. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Dovolateľ preto nemôže dôvodne a opodstatnene namietat, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

42. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov - od 01. júla 2016 strán sporu (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

43. Preto dospel dovolací súd k záveru, že konanie vadou podľa § 420 písm. f/ CSP postihnuté nebolo. S poukazom na to, že v prejednávacom prípade prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania do úvahy neprichádza, najvyšší súd dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP pre jeho procesnú neprípustnosť podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

44. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľom namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ CSP dovolací súd pristúpil k posúdeniu jeho dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom, kedy dovolateľ namietal, že odvolací súd sa vysloveným právnym názorom odklonil od ustálenej

rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). V prvom rade dovolateľ namieta odklon v otázke splnenia všetkých predpokladov uznania dlhu v zmysle ustanovenia § 588 Občianskeho zákonníka v súvislosti s uplatnenou námietkou premlčania nárokov žalobcu a v tejto súvislosti poukázal na rozsudok dovolacieho súdu sp. zn. 4 Cdo 116/2009. V druhom rade namieta dovolateľ odklon odvolacieho súdu od ustálenej praxe dovolacieho súdu v tom, ako je potrebné posudzovať naplnenie podmienky vzniku zmlúv o pôžičkách, keď veriteľ bol povinný preukázať, že finančné prostriedky z pôžičiek reálne odovzdal do pokladne alebo na účet spoločnosti, pričom dal do popredia rozsudky dovolacieho súdu sp. zn. 4 Cdo 253/2007, 5 Cdo 216/2007 a 5 Cdo 199/2008.

45. Prioritne dáva dovolací súd do pozornosti, že v zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

46. Aby na základe dovolania podaného v zmysle § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. Právnou úpravou dovolania v Civilnom sporovom poriadku sa sleduje náprava nesprávností v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa takto sleduje zámer minimalizovať nežiaduce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a tým prispieť k ich jednotnému rozhodovaniu.

47. Pre účely ďalšieho výkladu dovolací súd (so zreteľom na dovolaciu argumentáciu žalovaného v 1/ rade) uvádza, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 01. januára 1993 pod pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 06. marca 2017, sp. zn. 3 Cdo 6/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 [uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) ako judikát R 71/2018]. S prihliadnutím na čl. 3 CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. októbra 2017 sp. zn. 6 Cdo 129/2017).

48. Na tomto mieste dáva dovolací súd do pozornosti, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je relevantná len taká otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky nižšie uvedené znaky: a/ musí ísť o otázku riešenú odvolacím súdom, ktorá je buď hmotnoprávneho alebo procesnoprávneho charakteru, b/ spôsob jej vyriešenia odvolacím súdom zakladá "odklon" od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ odvolací súd na jej riešení založil svoje rozhodnutie, d/ uvedená otázka musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, e/ ide o otázku zásadného právneho významu, t. j. takú, ktorá je významná nielen pre prerokovávanú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov SR a f/ vždy musí ísť o otázku právnu, nie skutkovú; ak niektorý z týchto znakov chýba, dovolanie nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP prípustné.

49. Dovolateľ argumentoval proti právnenému posúdeniu veci odvolacím súdom, ktorý uzavrel, že zmluvy o pôžičkách boli platne uzavreté medzi žalobcom a žalovaným v 1/ rade, za ktorého konal žalovaný v 2/ rade ako jeho štatutárny orgán, na základe ktorých došlo k reálnemu poskytnutiu finančných prostriedkov, ktoré sa dostali do majetku žalovaného v 1/ rade a proti právnenému posúdeniu veci odvolacím súdom o platnosti uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka a s tým súvisiacimi právnymi následkami.

50. K spôsobu, ktorým žalovaný v 1/ rade v danom prípade odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolací súd uvádza, že rozhodnutiu všeobecného súdu v civilnom sporovom konaní spravidla predchádza riešenie celého radu procesnoprávnych a hmotnoprávnych otázok s rôznym významom pre rozhodnutie. Na podklade ich postupného riešenia civilný súd niektorým otázkam priznáva relevanciu, iné posudzuje ako menej významné, či bezvýznamné pre svoje rozhodnutie. Je pravdou, že v súdnom spore boli riešené viaceré zmluvy o pôžičke a uznania dlhu uzavreté medzi sporovými stranami, ktoré sporové strany z hľadiska platnosti právnych úkonov posudzovali protichodne. V procese zisťovania skutočného stavu, dokazovania a jeho hodnotenia však sudy nižšej inštancie dospeli k záveru, že v predmetnej veci je potrebné aplikovať ustanovenia § 657 a § 658 Občianskeho zákonníka, týkajúce sa zmluvy o pôžičke a ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka týkajúce sa uznania dlhu. V tomto ohľade mali sudy nižšej inštancie za preukázané, že sporové strany (žalobca a žalovaný v 1/ rade) uzavreli zmluvu o pôžičke dňa 28. decembra 2010, dňa 26. januára 2011, dňa 11. apríla 2011 a dňa 30. januára 2012. V zmysle prvej pôžičky veriteľ (žalobca) poskytol dlžníkovi (žalovanému v 1/ rade) pôžičku v sume 100.000 eur, z ktorej bolo uhradených 85.400 eur a zostatok pôžičky tak predstavoval 14.600 eur. Na základe v poradí druhej, tretej a štvrtej zmluvy o pôžičke žalobca poskytol pôžičky v sume 50.000 eur, 50.000 eur a 50.000 eur, ktoré neboli uhradené ani sčasti. Sudy nižšej inštancie mali taktiež za preukázané platné uznanie dlhu zo dňa 12. januára 2012, zo dňa 09. februára 2012, zo dňa 15. mája 2012 a zo dňa 13. januára 2014. K tomuto právnenému záveru dospeli sudy na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu [ktorým je dovolací súd viazaný, pozn.]. Povinnosť vrátiť poskytnuté pôžičky, spoločne a nerozdielne, tak konajúce sudy uložili popri žalovanom 1/ aj žalovanému 2/, a to vo vzťahu k nároku zo zmluvy o pôžičke zo dňa 28. decembra 2010, zo dňa 26. januára 2011 a zo dňa 11. apríla 2011, pretože vo vzťahu k týmto pôžičkám žalovaný 2/ so žalobcom uzavrel dohodu o pristúpení k záväzku. Pokiaľ ide o nároky žalované z titulu zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 30. januára 2012, sudy nižšej inštancie zaviazali na zaplatenie doposiaľ nevrátenej istiny pôžičky len žalovaného 1/.

51. S poukazom na vyššie uvedené upriamuje dovolací súd pozornosť na tú skutočnosť, že na to, aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

52. Dovolací súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nemôže posudzovať správnosť skutkových zistení súdov alebo výsledok hodnotenia, resp. nevyhodnotenia

dôkazov, premietajúci sa do skutkových zistení súdu. Najvyšší súd opakovane zdôrazňuje, že v rámci dovolacieho konania je najvyšší súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací [v okolnostiach danej veci i prvostupňový, pozn.] súd (§ 442 CSP). Táto viazanosť zisteným skutkovým stavom je nevyhnutným predpokladom pre skúmanie správnosti právneho posúdenia veci, pretože podstatou právneho posúdenia veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom (nie otázok skutkových). Preto tvrdenie žalovaného v 1/ rade - že neboli splnené všetky predpoklady uznania dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že v nich nebol uvedený ich dôvod [žalovaný v 1/ rade vychádzal z presvedčenia, že zmluvy o pôžičkách boli uzavreté medzi žalobcom a žalovaným v 2/ rade, pozn.] a že žalobca bol povinný preukázať reálne odovzdanie finančných prostriedkov z pôžičiek do pokladne alebo na účet spoločnosti, teda z iného hodnotenia vykonaného dokazovania, ako ho vyhodnotili sudy nižšej inštancie - tvoriace jadro nastolenej otázky, nemôže mať charakter právnej, ale skutkovej otázky. Toto tvrdenie žalovaného v 1/ rade potom ani nemôže byť dostatočným dôvodom pre dovolací súd, aby uskutočnil meritórny prieskum. Právnym posúdením veci je totiž činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav. Takáto argumentácia viažuca sa k dostatočne označenej a určitej právnej otázke, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie, v dovolaní žalovaného absentuje. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného v 1/ rade z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nevyplýva.

53. V neposlednom rade žalovaný v 1/ rade označil za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa odvolací súd pri riešení podľa neho kľúčových právnych otázok odklonil rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 4 Cdo 116/2009, a to vo vzťahu k namietanému neplatnému uznaniu dlhu. Dovolací súd uvádza, že predmetné rozhodnutie však nie je k nastolenému právnomu problému priliehavé pre odlišnosť nielen skutkových okolností, ale predovšetkým právnych otázok v nich riešených. Vo vzťahu k odklonu právneho záveru odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke naplnenia podmienok vzniku zmluvy o pôžičke dovolateľ na podporu svojej argumentácie označil rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 253/2007, 5 Cdo 216/2007 a 5 Cdo 199/2008. Rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 4 Cdo 253/2007 v kontexte relevantných právnych záverov oboch nižších súdov svedčí skôr o tom, že odvolací súd toto rozhodnutie rešpektoval, teda sa od neho neodklonil, keď z rozhodnutia dovolacieho súdu vyplýva, že pôžička prevzatá žalovaným bola pôžičkou pre obchodnú spoločnosť, ktorej bol konateľom, a že medzi žalobcami a žalovaným ako fyzickou osobou samostatný právny vzťah z pôžičky nevznikol, pričom v súvislosti s konaním štatutárneho orgánu v mene obchodnej spoločnosti dovolací súd uviedol, že treba totiž rozlišovať medzi právnym konaním, pri ktorom sa právne relevantným spôsobom prejavuje navonok vôľa tejto právnickej osoby, pričom štatutárny orgán koná spôsobom zapísaným v obchodnom registri (napr. že za spoločnosť koná a podpisuje konateľ samostatne a to tak, že k obchodnému menu spoločnosti pripojí svoj vlastnoručný podpis), a medzi iným konaním (činnosťou), pri ktorom táto podmienka nie je významná. V súvislosti s rozhodnutiami najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 216/2007 a sp. zn. 5 Cdo 199/2008 dovolací súd konštatuje, že v týchto rozhodnutiach dovolací súd riešil procesné a právne otázky odlišné od tých, ktoré riešili sudy nižších stupňov v prejednávacom spore.

54. S poukazom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného v 1/ rade nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP prípustné, preto ho podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP odmietol.

55. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s §

453 ods. 1 CSP a vyslovil, že žalobcovi a žalovanému v 2/ rade voči žalovanému v 1/ rade priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

56. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.